

חיפה כימיקלים טענה כי תתקשה לרוקן את מכל האמוניה - מסמכי החברה מעידים אחרת

החברה טוענת כבר שבועות כי המשאבות לא יכולות לפעול מתחת ל-600 טון, אך הבוקר נמדדה כמות קטנה מכך. שופטת המחוזי בחיפה קבעה כי החברה תציג תוכנית לריקון מוחלט של המכל עד יום רביעי

נעה שפיגל 26.03.2017 19:40

חיפה כימיקלים טענה לפני כשבועיים וחצי כי אין ביכולתה לרוקן את מכל האמוניה מתחת ל-600 טון בצורה בטיחותית ללא תוכנית — אך מסמכי החברה גילו כי הבוקר (ראשון) נמדדה במכל כמות קטנה יותר של 416 טון. היום התקיים דיון בבקשת החברה להגביל את השאיבה בבית המשפט המחוזי בחיפה, ובסופו קבעה השופטת תמר שרון נתנאל כי על חיפה כימיקלים להגיש תוכנית לריקון מלא של המכל עד יום רביעי ולהגישה למשרד להגנת הסביבה לבחינה. על החברה להגיש את התוכנית לבית המשפט עד ה-5.4, ולמחרת יתקיים דיון בנושא.

בשבועות האחרונים טענה החברה כי גובה המשאבות במכל האמוניה אינו מאפשר את ריקונו מתחת ל-600 טון - טענה שגובתה בחוות דעת שהגיש המשרד להגנת הסביבה. אך המסמך שהוזכר בדיון על ידי עורכות הדין המייצגות את עיריית חיפה, ימית קליין וענבל בן ארי, סתר את הטענה. "נדהמנו כשראינו את המסמך הזה, כי הבנו שבקשת המערערת לא שווה דבר", אמרה בדיון עו"ד בן ארי. היא הוסיפה כי "אנחנו לא באמת יכולים להתייחס ברצינות לחוות דעת שתציג המערערת, אם היא מסתמכת על עובדות שקריות, כפי שהתגלה היום. לצערי, אנו לא יכולים גם לסמוך על סיכום הביקור של המומחה הבינלאומי שאנו לא יודעים אם נחשף למסמכי המפרט הטכני של המכל".

עו"ד יוסי בנקל, המייצג את חיפה כימיקלים, טען כי המכל התרוקן יותר מהצפוי כיוון שבהתאם לצו בית המשפט לא נותקו המשאבות. "המשאבות המשיכו לעבוד אוטומטית, עד שנראה אחד מהשניים - או שהן תפסקנה לעבוד או שיקרה אסון". הוא הוסיף כי ההנחה היתה שמתחת ל-600 טון המשאבות יעצרו אוטומטית. בתחילת הדיון טען עו"ד בנקל כי סמכותו של בית המשפט היא לתת צו זמני להפסקת העסק, וכי השארת אמוניה במכל לא חוטאת למטרת הצו המקורי כיוון שברגע שנפסקת הזרמת האמוניה, העסק לא עובד.

עו"ד איתן לדרר, פרקליט מחוז חיפה, אמר בדיון על עמדת המדינה כי השאלה שעל הפרק היא לא על עצם ריקון המכל, אלא כמה זמן נדרש לעשות זאת באופן בטיחותי. "המשרד להגנת הסביבה סבור שריקון בטוח מצריך ארכה והמשרד נבחן על תוכנית שיגיש המפעל". לדרר הוסיף כי כאשר תוגש חוות דעת או תוכנית לריקון המכל, המשרד כרגולטור יבחן אותה.

השופטת שרון נתנאל אמרה כי לאור השתלשלות האירועים בהליכים השונים בעניין המכל בעשר השנים האחרונות, היא חוששת מעיכובים נוספים. "אני עדיין חושבת שיש סיכון בהשארת 600 טון אמוניה במכל, ולא רוצה שזה יגרר עוד חצי שנה", אמרה. היא קבעה את לוח הזמנים להגשת תוכנית

הריקון, ובנוסף קבעה כי יש לכלול בה התייחסות לחוות הדעת שנתן פרופ' אהוד קינן מהפקולטה לכימיה בטכניון.

פרופסור קינן אמר מחוץ לאולם בית המשפט כי ישנן שלוש חלופות לריקון המכל, וכי ניתן לבצען בארבעה או חמישה ימים — ואת מה שנישאר לנדף בעזרת קיטור. "אין שום סיבה לחשוב קודם 40 יום ו-40 לילה", אמר. לדבריו של פרופ' קינן, ישנן שלוש חלופות ריאליות למכל האמוניה: ייבוא חומצה חנקתית במקום אמוניה, יבוא אמוניה מירדן או ייבוא מכלים קטנים מפלדה (איזוטנקרים), שלדבריו הם בטיחותיים. "הנהלת חיפה כימקלים ישלחו לי פרחים עוד 5 שנים", התנבא. "המכל מגביל את התפוקות שלהם. הצטמצמות היום תביא לרווח בעתיד".

חיפה כימיקלים מסרו בתגובה להחלטת בית המשפט כי "מיכל האמוניה עומד לפני ריקון מלא. כמות האמוניה שפונתה מהמיכל עד עתה עלתה על הערכותיה של החברה ובמיכל נותרו רק כ-400 טון, אותם אין המשאבות מסוגלות לשאוב יותר. החברה שבה וקוראת למדינה להתערב מיידית במשבר ולהסדיר את המשך האספקה הרציפה של האמוניה עבור המשק הישראלי בכללותו". מעיריית חיפה נמסר: "השקרים שנחשפו היום מבית היוצר של חיפה כימקלים הם חלק ממארג ההונאות שמפיצה החברה למשק ולעובדיה. אנחנו מציעים כי החברה תפנים את המציאות החדשה ואת החלטת בית המשפט ותיישם את הפתרונות המצויים בהישג ידה".